

Underretsprøvatører. Naar man lægger disse Tal fammen og tager Hensyn til, at der jo ved Døden og af andre Grunde er gaaet endel af i dette Mellemrum, kommer man til det Resultat, at der for Tiden vil være ca. 500 Underretsfagførere her i Landet og henved 200 Overretsfagførere. Man kan vistnok ikke benegte, at det er et meget stort Antal, og man kan gjerne sige et for stort Antal, og jeg tror ogsaa, at man i Almindelighed og efter min Mening ogsaa med Høje kan sige, at denne Forøgelse af Sagførernes Tal ikke har havt til Følge, hvad man ellers i Almindelighed pleier at antage, nemlig en billigere Betjening, der jo ellers følger af den friere Konfurrenence, det tror jeg ikke, man kan sige, og det har altid været mig klart, at det er et af de Gebeter, paa hvilke de almindelige Konfurrenceprinciper ikke let lade sig overføre af den Grund, at, medens man jo kan forøge Produktionen i det Uendelige med Hensyn til alle mulige materielle Livsforødsenheder, saasom: Stø, Støbler, Klæder osv., kan man ikke, eller i alt Fald er det jo ikke ønskeligt, at man forøger Produktionen af Sagførerforretninger. I nogen særlig høj Grad staar det vel heller ikke i Sagførerstandens Maagt at gjøre dette (Stemme: Sol), ganske vist nok Noget, men i det Hele og Store maa vel den egentlige Bønskelighed reduceres til, at det Antal Sagførere, der er, maa kunne leve af det Antal Forretninger, der er, og jo flere der blive, des mere nødvendigt bliver det altsaa for dem at faae saa meget som muligt ud af Forretningerne. (En Stemme: De stabe nye Forretninger). Ja, det sidste Moment mener jeg ganske vist ogsaa kan have sin Betydning, men der er dog Grænsse for, hvad der i den Henseende kan produceres af Sagførerne selv. Jeg overser ikke, at de naturligvis nok kunne stabe sig Forretninger eller i alt Fald, om ikke stabe helt nye Sager, kunne de vidtløstiggjøre og besværliggjøre, give Forretningerne større og større Dimensioner, end de egentlig behøve. Det lader sig vistnok gjøre, men i det Hele og Store tror jeg, at Ulykken ligger deri, at de skulle leve af det Antal Forretninger, der engang er, og naar der ikke er nok, maa de se at faae det mest Mulige ud af det, de ere henviste til. Det er en Ulempe, der vistnok er temmelig almindelig anerkjendt, og som vi Alle kjende, men meget vanskeliggjøre, end det er at paapege disse Ulemper, er det at angive Midler derimod. Det gaar nu i dette Tilfælde som i saa mange andre, at, naar man først har lukket Døren for højt op og faaet for Mange indenfor og desuden faaet en Del, der staar udenfor Døren og banker paa med en vis Udkomst til at komme indenfor, er det meget vanskeligt at lukke Døren eller endogsaa blot at spærre den til. Jeg tror derfor, at en nogenlunde kraftig Foranstaltning mod Antallet af Sagførerne, der kan virke i en nær Fremtid, vil det være meget van-

ffelig at træffe; jeg vil ikke derfor sige, at der Intet er at gjøre; jeg tror nok, at der kan gøres Noget, og jeg skal have min Opmærksomhed henvendt derpaa og mulig endnu i denne Samling fremkomme med Forslag i saa Henseende. Jeg mener kun med disse Bemærkninger, at man jo maaste nok paa enkelte Punkter kunde stærke Betingelserne, uden derved at træde de Enkeltes Ret altfor nær, og tillige stærke dem paa en fornuftig Maade, det vil sige, paa en Maade, som kunde antages at være til Gavn for Sagførerne, ved at holde de mindre heldige Elementer borte og betrygge mere for Dygtighed og i alt Fald for en vis Soliditet, men meget stærk Begrænsning i de gjældende Betingelser for at blive Sagfører vilde man jo ikke godt kunne udføre, undtagen paa den Maade, at der vist maatte være en meget lang Overgangsperiode af Hensyn til de allerede tilstedeværende Individuers Ret. Virkningen af et saadant Skridt vilde derfor efter al mulig menneskelig Sandsynlighed først falde i en temmelig fjern Fremtid. Derimod er der en anden Forholdsregel, som maaste kunde træffes, en Forholdsregel, som findes mange andre Steder, og som ogsaa har været paatænkt her, men endnu ikke har været bragt til Udførelse, en Forholdsregel, som for Resten ogsaa er foreslaaet i Udkastet til de nye Retsorganisationslove, nemlig en Indførelse af Sagførerraad, som skulde have den Opgave at øve et vist Tilsyn med Sagførerstanden i et vist Distrikt og navnlig yde Publikum den Nytte, at man til dette Raad kunde henvende sig med sine Bøsværinger over Sagførere især i de to Retninger, jeg tror ere de hyppigste, dels Bøsværinger over, at man ikke kan faae Sagerne fra dem, at det varer for længe, og dels Bøsværinger over Regningerne. En saadan Institution, som jo maatte have den Egenkab tillige, at den betjente Publikum gratis, — der kunde jo ikke være Tale om, at et saadant Sagførerraad skulde have Noget for sin Virksomhed — vilde maaste nok paa den ene Side kunne tjene til, om jeg maa udtrykke mig saa, at hævde en vis Disciplin blandt Sagførerne og paa den anden Side maaste i mange Tilfælde hjælpe Folk tilrette uden de betydelige Udgifter og navnlig det betydelige Udsvalp, som er forbundet med nu at føre en egentlig Sag med en Sagfører om hans Salær eller Fordringer i andre Retninger. Denne Tanke var paa Bane under Forhandlingerne om Indførelsen af Sagførerloven af 1868, men dengang møbte den Modstand og blev derfor opgivet; men det er en Institution, man har i næsten alle andre Lande eller i det Mindste i alle store Lande; man har den i England, man har den i Frankrig og nu ogsaa i Lydsland. Man kan derfor ikke sige Andet, end at det er et Middel, som det jo ingenlunde ligger fjernet at forsøge, og jeg er ogsaa meget tilbøielig til at tro, at den Stemning hos Sagførerne og Dom-